

Loven af 29de December 1857. Jeg maa altsaa meget fraraade Vedtagelsen af det af det ærede Medlem stillede Vædringsforslag, skjøndt jeg ligesaa fuldt som han ønsker, at de fattiges Kasse maa blive udrustet med tilstrækkelige Midler til at kunne fyldestgjøre den smukke Opgave, som er stillet den.

H. M. Petersen: Jeg har tilladt mig at begjære Ordet i Anledning af nogle Bemærkninger af det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (H. Hage). Det var ellers ikke min Hensigt at deeltage i Forhandlingen om de foreliggende Vædringsforslag eller om Lovforslaget, men det ærede Medlem udtalte Noget, som jeg ikke tror bør henstaae upaataalt. Det ærede Medlem troede at tale i Folkets Flerheds Navn, naar han sagde, at det er en almindelig Mening, at man skal gaae forsigtigt og langsomt tilværks med Udviklingen af den Sag, her foreligger, men det tror jeg ikke. Jeg tillod mig allerede for ikke saa længe siden, da vi havde Næringsloven til Forhandling, at udtale, at Landbefolkningen havde et billigt Krav paa, at der i denne Henseende blev stænket den ligesaa megen Tillid som Kjøbstadbefolkningen, og at alle de Forsigtighedsregler, som bleve tagne i Landbefolkningens Interesse for at standse en overhaandtagende eller urigtig Brug af Brændevin, vare urigtige. Jeg udtalte det dengang, og jeg skal gjentage det her. Det er og bliver mere og mere Tilfældet, at Brændevin paa Landet regnes til daglig Føde. Om dette er rigtigt eller ikke, er et andet Spørgsmaal; hvorvidt man vil beskaffe Brændevinsdriftningen høit eller lavt, det er en Sag for sig; men som Landboer maa jeg paastaae, at Landbefolkningen kan taale ligesaa megen Frihed og en ligesaa let Afgang, til at faae sin Snaps Brændevin som Kjøbstadboeren; dette er min Hovedbetragtning. Naar den ærede Taler satte Pantelaanerforretningen i Forbindelse med denne Sag, kan jeg ikke ganske forstaae hans Tanke, men jeg kan dog faae den til at passe i een Henseende. Naar man nemlig paa Landet synes, at der er for langt at gaae for at faae Brændevin at kjøbe, laaner man sig frem og sætter Penge

i Pant for Varerne, men man løser aldrig Pantet, og forsaavidt kan jeg sætte Brændevinshandelen i Forbindelse med Pantelaanerforretningen. Saameget er imidlertid vist, at Misbrug af Brændevin tager af, jo mere Brugen tager til; jo mere det bliver almindelig Coutume at have Brændevin til daglig Brug, desto mere tager Misbruget af. Den Erfaring har jeg gjort, saavidt jeg har havt Leilighed dertil. Det er ikke rigtigt at gjøre det mere besværligt for den ene Klasse Borgere end for den anden at komme i Besiddelse af en Artikel, som skaffer Staten saa betydelige Indtægter, og allermindst kan jeg, som sagt, billige den Betragtning, at Landbefolkningen ikke skulde kunne taale den samme Frihed som Kjøbstadboerne. Vi blive Alle mere og mere magelige af os; vi gjøre nu saa mange Fordringer af alle Slags. Naar vore Forsædre gif en Mill forat hente en Pot Brændevin, synes den nuværende Slægt, at det er for langt at gaae en Fjerdingvei. Vælfstanden tager til, Fordringerne til Livet tage til, Mageligheden tager til, Friheden tager til, og man synes, i Modsætning til hvad det ærede Medlem udtalte, at undre sig over, at det er saa besværligt at faae denne ene Artikel. Herved er min Stilling til Lovforslaget given; jeg vil stemme for det paa ethvert Punkt. Hvorvidt jeg vil stemme for Vædringsforslagene, vil berøe paa Omstændighederne. Vi have nu allerede hørt den høit ærede Indenrigsminister, og jeg vil nødigt give min Stemme til Noget, som kan bidrage til at standse Lovforslaget paa dets Vej; derved vil som sagt min Stilling være given. Jeg tror i det Hele taget ikke, det er rigtigt at holde paa de Vaand, som med ikke saa længe Kamp bleve bundne i 1857. Allerede dengang var der temmelig megen Strid om denne Sag, og det kan ikke være skjult for dem, som leve paa Landet, at, naar der ingen lovlige Udsalgssteder er, saa er der ulovlige, og er der ikke andre Grunde til at søge at løsne disse Vaand, synes det mig, at denne Grund allerede er tilstrækkelig. Jeg seer meget hellere lovlige Udsalgssteder, Mænd, som befale deres Afgifter og drive denne Handel paa lovlig Maade, end jeg seer Smugkroer, Fragtmænd og Gud veed hvem,